

รายงานการศึกษาส่วนบุคคล
(Individual Study)

เรื่อง การพัฒนาระบบฐานข้อมูลเพื่อบูรณาการด้านยาเสพติด
ของกรุงเทพมหานคร

จัดทำโดย นายเอก อ่ำเบา

ตำแหน่ง นักวิชาการคอมพิวเตอร์ชำนาญการ

สังกัด สำนักงานป้องกันและบำบัดการติดยาเสพติด สำนักอนามัย

รายงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของการฝึกอบรม
หลักสูตรนักบริหารมหานครระดับต้น รุ่นที่ ๒๐
สถาบันพัฒนาข้าราชการกรุงเทพมหานคร
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

กรุงเทพมหานครเป็นเมืองหลวงของประเทศไทย ประกอบด้วย ๕๐ เขต ๑๖๙ แขวง และมีชุมชน ๒,๐๕๔ ชุมชน โดยเป็นที่รวมของประชากรตามทะเบียนราษฎร ๕,๖๗๖,๗๖๕ คน (ก.พ. ๒๕๕๖) หากรวมประชากรแฝง กรุงเทพมหานครจะมีประชากร ๘,๘๓๙,๐๒๒ คน หรือประมาณ ๑๔ % ของประชากรทั้งประเทศ และหากนับรวมประชากรที่เดินทางจากปริมณฑลโดยรอบที่เข้ามาทำงานในกรุงเทพมหานครและชาวต่างชาติ จะพบว่ามีประชากรมากกว่า ๑๐ ล้านคน การเป็นแหล่งชุมนุมชนที่มากที่สุดของประเทศ กรุงเทพมหานคร ทำให้ปัญหาที่สำคัญอย่างหนึ่งคือปัญหาด้านยาเสพติด ซึ่งหากมีผู้ติดยาเสพติด ในชุมชน มักก่อให้เกิดอาชญากรรมต่อเนื่อง ตั้งแต่การเข้าไปเกี่ยวข้องกับแหล่งขายยา การลักเล็กขโมยน้อย การประทุษร้ายต่อชีวิตและทรัพย์สิน การพนันและอาชญากรรมต่าง ๆ ทำให้เกิดความเดือดร้อนในการดำรงชีวิต ทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคม การแพร่ระบาดของยาเสพติดจะเป็นไปด้วยความรวดเร็ว คล้ายดังโรคติดต่อชนิดหนึ่งและยากต่อการบำบัดรักษาให้หายขาดได้ ส่งผลกระทบต่ออย่างกว้างขวางทั้งต่อปัจเจกบุคคล และสังคมส่วนรวม ทั้งในระดับชุมชน ระดับจังหวัด ระดับประเทศและระดับโลก

กรุงเทพมหานคร มหานครให้ความสำคัญในการแก้ไขปัญหาเสพติดเป็นอย่างมาก โดยมีนโยบายทั้งด้านการป้องกัน บำบัดรักษา และแก้ไขปัญหายาเสพติด อย่างครบวงจร โดยได้น้อมนำโครงการ TO BE NUMBER ONE มาเป็นแนวทางในการดำเนินงานโดยบูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐ เอกชนและประชาชน นอกจากนี้ยังดำเนินการตามนโยบายของรัฐบาลในการนำเข้าสู่ข้อมูลด้านการเฝ้าระวังปัญหาเสพติดตามระบบสารสนเทศยาเสพติดจังหวัด (NISPA) และ ด้านการบำบัดรักษาตามระบบรายงาน ระบบติดตามและเฝ้าระวังปัญหาเสพติด (บสต.๑-๕) ผ่านทางระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเข้าสู่ฐานข้อมูลของสำนักงาน ป.ป.ส. และกระทรวงสาธารณสุขตามลำดับ

เนื่องจากข้อมูลที่ได้มีการนำเข้าสู่ฐานข้อมูลในระดับประเทศ ยังไม่ครอบคลุมถึงความต้องการในการบริหารจัดการด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของกรุงเทพมหานครได้ในภาพรวม ทั้งนี้ยังมีการนำเข้าสู่ข้อมูลที่ซ้ำซ้อนและไม่มีเอกภาพ ขาดการบูรณาการในการพัฒนาฐานข้อมูลอย่างสมบูรณ์ การพัฒนาระบบฐานข้อมูลเพื่อบูรณาการงานด้านยาเสพติด โดยสำนักงานป้องกันและบำบัดการติดยาเสพติด สำนักอนามัย จะทำให้มีการประมวลผล และเชื่อมโยงสถานบำบัดในพื้นที่กรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตทั้ง ๕๐ เขต โรงเรียนและสถานประกอบการต่าง เพื่อให้สามารถส่งผ่านข้อมูล และสารสนเทศเป็นไปอย่างรวดเร็ว ถูกต้อง สมบูรณ์ และทันต่อเหตุการณ์ รวมทั้งสามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลและข่าวสารด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเช่น สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ป.ป.ส.) และกระทรวงสาธารณสุข เป็นต้น

๑. ชื่อเรื่อง การพัฒนาระบบฐานข้อมูลเพื่อบูรณาการงานด้านยาเสพติด ของกรุงเทพมหานคร

๒. หลักการและเหตุผล

ปัจจุบัน ยาเสพติดเป็นปัญหาที่ “เป็นภัยคุกคาม กัดกร่อน บ่อนทำลาย” ประเทศไทยส่งผลกระทบต่ออย่างกว้างขวางทั้งต่อปัจเจกบุคคล และสังคมส่วนรวมในมิติต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นผลกระทบต่อตัวบุคคล ผลกระทบต่อครอบครัว ผลกระทบต่อการบริหารจัดการภาครัฐ ผลกระทบต่อเศรษฐกิจและการคลังของประเทศ และผลกระทบต่อความมั่นคงและชื่อเสียงของประเทศ ผู้บริหารกรุงเทพมหานครได้ตระหนักถึงความรุนแรงของปัญหายาเสพติดดังกล่าว จึงได้มีนโยบายในการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาช่วยในการจัดเก็บเป็นฐานข้อมูลด้านการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด มอบหมายให้สำนักอนามัย โดยสำนักงานป้องกันและบำบัดการติดยาเสพติด ได้รับมอบหมายให้เป็นศูนย์กลางในการดำเนินงานบริหารจัดการฐานข้อมูลด้านยาเสพติดของกรุงเทพมหานคร ตั้งแต่ ปี พ.ศ. ๒๕๒๕ จนถึงปัจจุบัน

ตามที่ กรุงเทพมหานคร ได้กำหนดแผนยุทธศาสตร์ที่ ๑ มหานครปลอดภัย โดยมียุทธศาสตร์ย่อยที่ ๑๒ ปลอดภัยอาชญากรรม ยาเสพติด และก่อการร้าย มีนโยบายด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยมอบหมายให้ สำนักอนามัยการจัดทำแผนการพัฒนาระบบฐานข้อมูลยาเสพติด ให้เป็นมาตรฐานตอบสนองนโยบายของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และแผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ระยะ ๒๐ ปี เพื่อให้มองเห็นภาพรวมของฐานข้อมูลด้านยาเสพติดสำหรับการตัดสินใจที่เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพเกี่ยวกับการกำหนดนโยบายการวางแผนในการกำหนดทิศทางในการแก้ไขปัญหายาเสพติดของ กรุงเทพมหานครแบบบูรณาการ ประกอบกับ คำสั่งศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดแห่งชาติ ที่ ๑๙/๒๕๕๖ เรื่อง แผนพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดปี ๒๕๕๗ แผนงานที่ ๗ การบริหารจัดการแบบบูรณาการการอำนวยการและบริหารจัดการการทำงานที่เป็นเอกภาพของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องภายใต้การอำนวยการของศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดแห่งชาติและศูนย์อำนวยการ/ศูนย์ปฏิบัติการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดระดับต่างๆเช่น กระทรวง ทบวง กรม ต่างๆ รวมถึงกรุงเทพมหานครด้วย ผ่านกลไกการอำนวยการกำกับติดตามของคณะอนุกรรมการบริหารแผนยุทธศาสตร์และคณะอนุกรรมการกำกับติดตามผลการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด รวมทั้งให้พัฒนาห้องปฏิบัติการข้อมูล (Operation Room) และระบบการรายงานผลเพื่อให้สามารถติดตามสถานการณ์และผลการดำเนินงานได้อย่างทันที่ ซึ่งได้ผลักดันให้เกิดการพัฒนาระบบฐานข้อมูลยาเสพติดในระดับศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดจังหวัด/กทม. ให้ครอบคลุมเพื่อประสิทธิภาพในการกำกับติดตามการทำงานในระดับพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยเน้นการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่เพื่อเสริมประสิทธิภาพการสกัดกั้นปราบปรามป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดและเน้นยุทธศาสตร์เชิงรุกกับประเทศเพื่อนบ้านที่ใกล้เคียงเพื่อบรรลุลวัตถุประสงค์อาเซียนปลอดยาเสพติด ในปี.ศ. ๒๕๕๘ ประกอบกับสำนักอนามัยได้รับมอบหมายให้เป็นที่ตั้งสำนักงานศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเพื่อเอาชนะยาเสพติดกรุงเทพมหานคร (ศพส.กทม.) มีหน้าที่ในการบริหารจัดการให้สำนักงานเขต ๕๐ เขตในสังกัดกรุงเทพมหานคร รายงานข้อมูลการเฝ้าระวังระบบปัญหายาเสพติด ในพื้นที่ กรุงเทพมหานคร เข้าสู่ระบบสารสนเทศยาเสพติดจังหวัด(Narcotics Information System For Province Agency(NISPA)) ของสำนักงาน ป.ป.ส. กระทรวงยุติธรรม ผ่านทางระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ที่ <http://nispa.nccd.go.th> และยังมีหน้าที่ในการบริหารจัดการ ให้สถานบำบัดทั้งในและนอกสังกัดกรุงเทพมหานคร รายงานข้อมูลผู้ป่วยยาเสพติด ตามระบบรายงาน ระบบติดตามและ

เผ่าระวังปัญหายาเสพติด(บสต.) ของกระทรวงสาธารณสุขผ่านทางระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ที่ <http://antidrug.moph.go.th>

เนื่องจากข้อมูลที่ได้มีการนำเข้าสู่ฐานข้อมูลในระดับประเทศยังไม่ครอบคลุมถึงความ ต้องการในการบริหารจัดการด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของกรุงเทพมหานครใน ภาพรวมได้ ทั้งนี้ยังมีการนำเข้าสู่ข้อมูลที่ซ้ำซ้อนและไม่มีเอกภาพ ขาดการบูรณาการในการพัฒนา ฐานข้อมูลอย่างสมบูรณ์ สำนักงานป้องกันและบำบัดการติดยาเสพติด สำนักงานมัย จึงเห็นควร ดำเนินการพัฒนาระบบฐานข้อมูลเพื่อบูรณาการงานด้านยาเสพติดของกรุงเทพมหานครเพื่อใช้ในการ จัดเก็บข้อมูลในด้านการป้องกัน บำบัดรักษาและการแก้ไขปัญหายาเสพติด ได้อย่างครบถ้วนสมบูรณ์ รวมทั้งปรับปรุงระบบคอมพิวเตอร์และการเชื่อมโยงเครือข่าย ทดแทนของเดิมที่มีการงานมากกว่า ๑๐ ปี เพื่อพัฒนารูปแบบและวิธีการป้องกัน บำบัดรักษาและฟื้นฟู สมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ให้เป็น ศูนย์ข้อมูลด้านยาเสพติด ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร และจัดทำรายงานที่เกี่ยวข้องกับการเผ่าระวัง ปัญหายาเสพติดในพื้นที่กรุงเทพมหานคร พร้อมกับประสาน ความร่วมมือและบูรณาการ การทำงาน ร่วมกันกับหน่วยงานของรัฐและภาคเอกชนที่รับผิดชอบงานด้านยาเสพติด รวมทั้งการเผยแพร่และ ประชาสัมพันธ์ด้านการป้องกันและบำบัดการติดยาเสพติดและผู้ปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้องทั่วประเทศ และทั่วโลก

๓. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อจัดตั้งศูนย์กลางระบบข้อมูลด้านยาเสพติด ในการบูรณาการงานด้านยาเสพติดของ กรุงเทพมหานคร ตามกลุ่มเป้าหมายของสำนักงานป้องกันและบำบัดการติดยาเสพติด
๒. เพื่อเชื่อมโยงข้อมูลด้านยาเสพติด ให้สามารถ แลกเปลี่ยนและใช้ประโยชน์ของข้อมูล รวมทั้งรองรับการนำเข้าข้อมูลจากหน่วยงานที่ดำเนินการด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

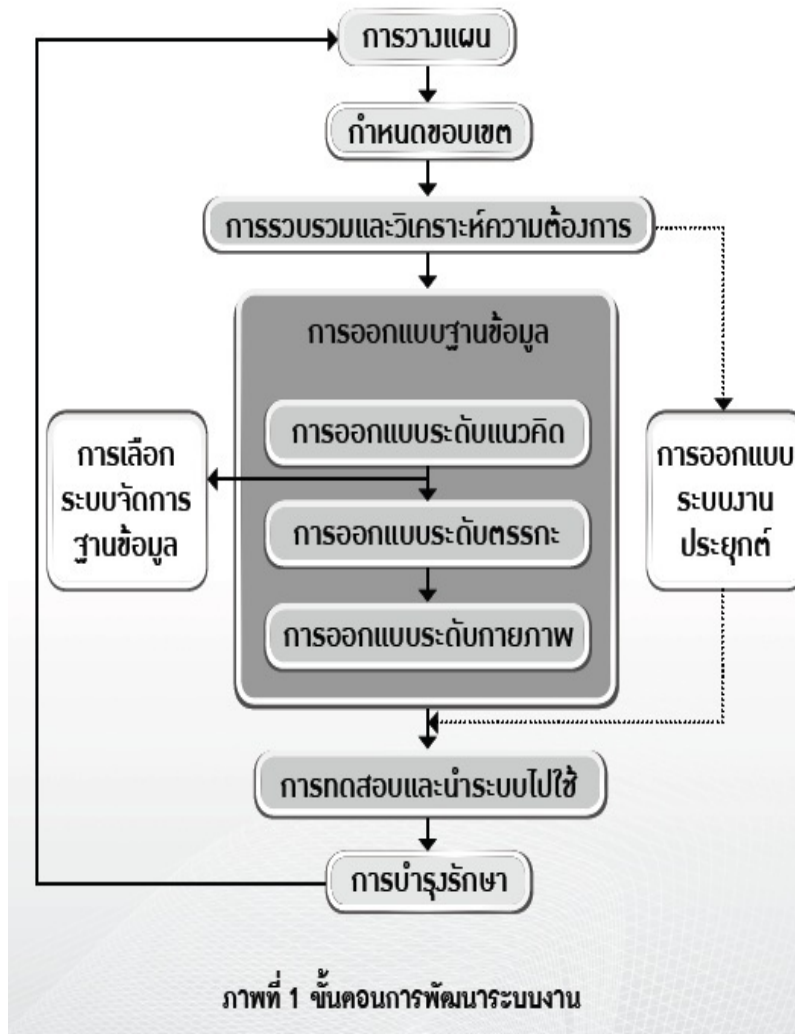
๔. เป้าหมาย

พัฒนาระบบฐานข้อมูลเพื่อบูรณาการงานด้านยาเสพติดของกรุงเทพมหานคร ให้เป็น ศูนย์กลางคลังข้อมูลด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด พร้อมทั้งสร้างระบบการ เชื่อมโยงข้อมูลกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภายในสังกัดและภายนอกสังกัดกรุงเทพมหานคร ผ่านทาง ระบบอิเล็กทรอนิกส์

๕. ปัจจัยความสำเร็จ

ปัจจัยความสำเร็จในการพัฒนาระบบฐานข้อมูลเพื่อบูรณาการงานด้านยาเสพติดของ กรุงเทพมหานคร คือการได้มาซึ่งการได้มาซึ่งข้อมูล ที่ถูกต้อง ครบถ้วน และรวดเร็ว โดยใช้ระบบ สารสนเทศ (Information System) เป็นเครื่องมือในการแปลงข้อมูล (Data) ให้อยู่ในรูปของ สารสนเทศ (Information) ที่พร้อมใช้งานได้ทันที โดยข้อมูลต้องมีความถูกต้อง ทันสมัย มีความ ชำนาญของข้อมูลน้อยที่สุด และมีการแบ่งกันใช้งานข้อมูล ทั้งนี้ การพัฒนาระบบสารสนเทศให้ ตอบสนองต่อวัตถุประสงค์ของผู้ใช้ระบบ โดยมีการเริ่มต้นจากการออกแบบระบบที่ดี และได้

ดำเนินการพัฒนาให้สามารถสอดคล้องกับภารกิจของสำนักงานป้องกันและบำบัดการติดยาเสพติด ให้มีความสมบูรณ์ ทันสมัย พันธกิจครบถ้วน เข้าถึง และใช้ประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพประสิทธิภาพ โดยได้มีการพัฒนาระบบฐานข้อมูล ที่มีขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้

๕.๑. การวางแผน (Planning) เป็นขั้นตอนแรกในการดำเนินการ โดยเริ่มจากการศึกษาความเป็นไป (Feasibility Study) ทั้งนี้การวางแผนการพัฒนาระบบฐานข้อมูลจะต้องเป็นส่วนหนึ่งของแผนกลยุทธ์ของกรุงเทพมหานคร สามารถสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในกรุงเทพมหานครได้เป็นอย่างดี พร้อมกันนี้ได้้นำการประเมินระบบการปฏิบัติงานในปัจจุบัน โดยการนำเอาวิธีการวิเคราะห์ว่ามีจุดแข็งจุดอ่อน การสร้างโอกาส และสามารถลดภัยคุกคามจากภายนอก (SWOT Analysis) มาช่วยประกอบการดำเนินงาน เพื่อให้ประสบความสำเร็จ ดังนั้นเมื่อมีการนำ SWOT Analysis มาวิเคราะห์สถานภาพด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มีรายละเอียดดังนี้

๕.๑.๑ บทวิเคราะห์สถานภาพด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเฉพาะภายในหน่วยงาน

องค์ประกอบหลัก/ตัวแปร	จุดแข็ง/ข้อได้เปรียบ	จุดอ่อน/ปัญหา
ปัจจัยด้านอุปกรณ์ (Hardware)	(๑) มีการจัดหาอุปกรณ์ (Hardware) ขององค์กรอย่างต่อเนื่อง	(๑) เครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่าย (Server) และเครือข่ายภายในใช้งานมานานเกิน ๑๐ ปี
ปัจจัยด้านซอฟต์แวร์ (Software)	(๑) ซอฟต์แวร์ระบบเป็นซอฟต์แวร์ที่ทำงานเป็นระบบเปิด (Open System) สามารถเชื่อมต่อกับระบบคอมพิวเตอร์อื่นได้ (๒) มีซอฟต์แวร์สำเร็จรูป (Package) และซอฟต์แวร์ประยุกต์ (Application Software) รองรับการทำงานภายในองค์กร	(๑) ซอฟต์แวร์ที่มีอยู่บางโปรแกรมไม่สามารถใช้งานได้ อย่างมีประสิทธิภาพ (๒) ขาดการพัฒนาทักษะและความรู้ของบุคลากรในการใช้งานซอฟต์แวร์สำเร็จรูปหรือซอฟต์แวร์ประยุกต์
ปัจจัยด้านโครงข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology)	(๑) มีระบบเครือข่ายที่สามารถเชื่อมต่อเข้าสู่ระบบอินเทอร์เน็ตด้วยความเร็วสูง ทั้งในระบบใยแก้วนำแสงของกรุงเทพมหานคร และระบบ ADSL ที่จ้างเหมาจากเอกชน เพื่อให้บริการข้อมูลสารสนเทศแก่บุคลากรภายในองค์กร	(๑) ขาดการบูรณาการในการใช้ประโยชน์จากข้อมูลสารสนเทศภายในองค์กรร่วมกันในการปฏิบัติงาน เช่น การทำคลังข้อมูล
ปัจจัยด้านบุคลากร - ผู้บริหารองค์กร	(๑) ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ให้ความสำคัญ สนับสนุนและส่งเสริมการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการ	(๑) ผู้บริหารต้องรับผิดชอบงานในหลายส่วนทำให้มีเวลาในการบริหารงานด้านเทคโนโลยี

<p>- ผู้ใช้งาน</p>	<p>สื่อสารมาใช้ในการพัฒนาองค์กร</p> <p>(๑) บุคลากรผู้ใช้งานส่วนใหญ่มีความรู้พื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในระดับที่ใช้งานได้</p> <p>(๒) บุคลากรทุกคนสามารถใช้ E-mail และ Internet ในการประสานงานและสืบค้นข้อมูลเพื่อปฏิบัติงานในภารกิจด้านการป้องกันและบำบัดยาเสพติดและอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้อย่างมีประสิทธิภาพ</p>	<p>สารสนเทศและการสื่อสารได้ไม่เต็มที่</p> <p>(๑) บุคลากรบางส่วนยังขาดทักษะและทัศนคติที่ดีต่อการใช้งานเทคโนโลยีสารสนเทศ</p> <p>(๒) บุคลากรทุกระดับขาดการได้รับการฝึกอบรมและพัฒนาความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างสม่ำเสมอ</p>
<p>ปัจจัยด้านบุคลากร - ผู้ปฏิบัติงานด้าน ICT</p>	<p>(๑) ผู้บริหารจัดการข้อมูลด้าน ICT ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านยาเสพติด มีความรู้พื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในระดับที่ใช้งานได้</p> <p>(๒) ผู้ปฏิบัติงานด้าน ICT มีความสนใจและกระตือรือร้นในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมาช่วยในการปฏิบัติงาน</p>	<p>(๑) มีนักวิชาการคอมพิวเตอร์เพียง ๑ อัตรา ที่ปฏิบัติหน้าที่ทางด้านการบริหารจัดการระบบฐานข้อมูลยาเสพติด การเชื่อมโยงเครือข่าย และภารกิจอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย</p> <p>(๒) ผู้ปฏิบัติงานด้าน ICT ได้รับการฝึกอบรมพัฒนาความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในระดับต่ำ</p>

๕.๒.๒ บทวิเคราะห์สถานภาพด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารขององค์กรที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงานภายนอก รวมทั้งปัจจัยหรืออิทธิพลจากภายนอก ที่มีผลกระทบต่อด้านเทคโนโลยีสารสนเทศขององค์กร

องค์ประกอบหลัก/ตัวแปร	โอกาส	ผลกระทบ
หน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้อง	<p>(๑) กระทรวงสาธารณสุข ได้พัฒนาระบบรายงาน ระบบติดตามและเฝ้าระวังปัญหายาเสพติด(บสต.) ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการบำบัดจากสถานบำบัดด้านยาเสพติดทุกแห่งทั่วประเทศ</p> <p>(๒) สำนักงาน ป.ป.ส. ได้พัฒนา</p>	<p>(๑) ขาดการวางแผน การบูรณาการ การใช้ทรัพยากรด้านอุปกรณ์ (Hardware) ขององค์กรให้สามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างสูงสุดและประหยัดงบประมาณ</p>

	<p>ระบบฐานข้อมูล สารสนเทศยาเสพติดจังหวัด(NISPA) โดยมีรูปแบบการนำเข้าข้อมูล ที่เหมือนของทุกจังหวัดทั่วประเทศ</p> <p>(๓) กระทรวงสาธารณสุขและสำนักงาน ป.ป.ส. มีแนวทางในการพัฒนาการเชื่อมโยงระบบรายงานด้านยาเสพติด(บสต.)กับฐานข้อมูลด้านการบำบัดรักษาของหน่วยงานต้นสังกัดของสถานบำบัดในทุกจังหวัดทั่วประเทศ</p> <p>(๔) กองสารสนเทศภูมิศาสตร์ สำนักยุทธศาสตร์และประเมินผล มีแนวทางในการพัฒนาโปรแกรมสำหรับการจัดเก็บฐานข้อมูลด้านการป้องกันการติดยาเสพติดเพื่อให้สามารถเชื่อมโยงกับระบบสารสนเทศยาเสพติดจังหวัด(NISPA) ของสำนักงาน ป.ป.ส.</p>	<p>(๒) การเชื่อมโยงเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องยังไม่เป็นรูปธรรมอย่างชัดเจน</p> <p>(๓) การเชื่อมโยงระบบฐานข้อมูลของแต่ละหน่วย หน่วยงานเข้าด้วยกันได้ มีจำเป็นต้องใช้งบประมาณในการบูรณาการมากพอสมควร</p> <p>(๔) ยังไม่มีการการพัฒนา ระบบฐานข้อมูลเพื่อบูรณาการงานด้านยาเสพติด</p>
--	--	---

จากการวิเคราะห์สถานภาพทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารขององค์กร จะเห็นได้ว่าสำนักงานป้องกันและบำบัดการติดยาเสพติด มีความพร้อมด้าน Hardware ระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ และสื่อสาร บุคลากรมีความรู้ทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในระดับที่สามารถใช้เป็นเครื่องมือสนับสนุนในการปฏิบัติงานได้ องค์กรมีข้อมูลสารสนเทศที่หลากหลาย และได้รับงบประมาณสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง ประกอบนโยบายในการแก้ปัญหายาเสพติดในกรุงเทพมหานคร ตามคำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๔๑/๒๕๕๗ และแผนกรุงเทพมหานครปลอดภัยไร้สารเสพติด (Bangkok Clear) มีความจำเป็นที่สำคัญในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นเครื่องมือในการจัดเก็บและประสานงานแลกเปลี่ยนข้อมูลด้านยาเสพติดแบบบูรณาการของทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั่วประเทศ รวมทั้งความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ทำให้เอื้อต่อการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ ภายในองค์กรสำนักงานป้องกันและบำบัดยาเสพติด สำนักงานน่ายมี การวางแผนในการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานและการบริหารงานด้านยาเสพติดดังกล่าว แต่ยังคงขาดการเชื่อมโยงฐานข้อมูลที่เป็นมาตรฐาน แบบบูรณาการร่วมกันทั่วทั้งประเทศ เพื่อดำเนินการตามนโยบายของคณะรักษาความสงบแห่งชาติและกรุงเทพมหานครปลอดภัยไร้สารเสพติด ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และยั่งยืนตลอดไป

๕.๒ การกำหนดขอบเขต เป็นการระบุความจำเป็นในการพัฒนาระบบงานใหม่อย่างคร่าวๆ โดยยังไม่กำหนดรายละเอียด เพื่อเป็นการพิจารณาในเบื้องต้นว่า การพัฒนาระบบงานใหม่มีความสำคัญโดยเป็นภารกิจหลักของสำนักงานป้องกันและบำบัดการติดยาเสพติด ซึ่งมีความจำเป็นอย่างเร่งด่วนในการดำเนินการพัฒนาระบบฐานข้อมูลและการเชื่อมโยงระบบของกรุงเทพมหานครกับหน่วยงานอื่น ๆ อื่นที่เกี่ยวข้อง

๕.๓ การรวบรวมและวิเคราะห์ความต้องการ (Requirement Collection and Analysis) โดยกำหนดปัญหาและเงื่อนไขของผู้ใช้งาน เพื่อให้ทราบปัญหาของระบบงานเดิม และความต้องการของระบบงานใหม่ และทำการกำหนดวัตถุประสงค์ของระบบงานให้มีความสอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้ รวมทั้งกำหนดการเชื่อมต่อกับระบบอื่นๆ ที่มีอยู่ในหน่วยงานในสังกัดและหน่วยงานภายนอกสังกัด โดยกำหนดให้ฐานข้อมูลให้มีการใช้ข้อมูลร่วมกับระบบอื่น ๆ แบบบูรณาการ

๕.๔ การออกแบบ (Design) ในการพัฒนาระบบงานประกอบด้วย การออกแบบระบบฐานข้อมูลและการออกแบบระบบงานประยุกต์ที่มีปัจจัยสำคัญ คือ ความสามารถในการสรรหาวิธีเพื่อแก้ไขปัญหาในระบบงานเดิมอย่างมีประสิทธิภาพ ขั้นตอนการออกแบบระบบฐานข้อมูล จะเริ่มต้นที่การวิเคราะห์ แล้วจึงทำการออกแบบ ขั้นตอนต่อไปคือการพัฒนาต้นแบบของโปรแกรม ขั้นตอนสุดท้ายคือการทดสอบระบบ เมื่อทดสอบแล้วพบว่าระบบยังไม่สมบูรณ์ ผู้พัฒนาระบบจะต้องเริ่มต้นการวิเคราะห์ออกแบบพัฒนา/ปรับปรุง/แก้ไขระบบ และทดสอบระบบอีกครั้งหนึ่ง ซึ่งผู้พัฒนาระบบจะต้องดำเนินการตามวงจรเช่นนี้ไปจนกว่าระบบจะผ่านการทดสอบจนเป็นที่ยอมรับของผู้ใช้ระบบว่าระบบสมบูรณ์และไม่จำเป็นต้องแก้ไขปรับปรุงอีกต่อไป อธิบายได้ดัง ภาพที่ ๒

๕.๕ การทดสอบระบบ และนำระบบไปใช้งาน ระบบงานจะต้องได้รับการทดสอบในทุกๆ ด้าน ที่จะสามารถทำการทดสอบได้ เพื่อให้เกิดความแน่ใจว่าระบบงานจะทำงานได้ถูกต้องและเป็นไปตามความต้องการ รวมทั้งกำหนดให้ผู้ใช้งานหลายๆ คน ร่วมดำเนินการทดสอบ เพื่อให้ระบบสามารถทำงานได้ถูกต้องและครบถ้วนที่สุด เมื่อผ่านขั้นตอนการทดสอบเพื่อการยอมรับระบบแล้ว ต้องจัดให้มีการฝึกอบรมผู้ใช้ให้มีความเข้าใจในการทำงานของระบบและสามารถใช้งานได้โดยไม่มี

ปัญหา เนื่องจากเป็นระบบงานที่พัฒนาขึ้นใหม่ ผู้ใช้อาจยังไม่มี ความคุ้นเคยในการใช้งาน จึงได้มีการวางแผนจัดให้มีบุคลากรที่จะทำหน้าที่ตอบข้อซักถามและให้คำแนะนำเมื่อผู้ใช้เกิดปัญหาในการใช้ระบบงาน

๕.๖ การบำรุงรักษา เป็นขั้นตอนที่ไม่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาระบบฐานข้อมูล เนื่องจากเป็นการดำเนินการเมื่อมีการนำระบบไปใช้งานจริงแล้ว เมื่อระบบได้เริ่มดำเนินการ จะต้องมีการเตรียมการบำรุงรักษาฐานข้อมูลโดยการสำรองข้อมูล (Data Backup) และการกู้คืนระบบ (Data Recovery) ในกรณีเกิดเหตุการณ์ที่ทำให้ระบบไม่สามารถทำงานต่อไปได้ นอกจากนี้ ต้องมีการปรับปรุงระบบเพื่อแก้ไขระบบให้ถูกต้อง สามารถคืนสู่สภาวะปกติได้โดยเร็ว โดยเพิ่มตารางข้อมูล เปลี่ยนแปลงความสัมพันธ์ ของตารางข้อมูล ฯลฯ ซึ่งเป็นขั้นตอนที่เกิดขึ้นระหว่างการใช้งานระบบฐานข้อมูลจริงเพื่อบำรุงรักษาให้ระบบฐานข้อมูลทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งเป็นขั้นตอนของการแก้ไขและปรับปรุงระบบฐานข้อมูล ในกรณีที่มีการเพิ่มหรือเปลี่ยนแปลงความต้องการของผู้ใช้ที่ส่งผลกระทบต่อระบบฐานข้อมูล

๖. การกิจที่ดำเนินการ

๖.๑ จัดประชุมคณะทำงานเพื่อกำหนดเงื่อนไขข้อกำหนดฯ พิจารณาผลและตรวจรับ

๖.๒ จัดหาบริษัทในการพัฒนาระบบและสร้างระบบเชื่อมโยงข้อมูลกับหน่วยงานภายในและภายนอกกรุงเทพมหานคร

- พัฒนาระบบฐานข้อมูลด้านยาเสพติดของกรุงเทพมหานคร
- สร้างระบบการเชื่อมโยงข้อมูล
- ผูกอบรมการใช้งานระบบ ฐานข้อมูลกลาง แก่ผู้บริหารระบบ
- จัดอบรมทบทวนการนำเข้าข้อมูลและติดตามผลการนำเข้าข้อมูลของสถานบำบัด

สำนักงานเขต และหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในพื้นที่กรุงเทพมหานคร

- บำรุงรักษาเครื่องแม่ข่าย (SERVER) พร้อมอุปกรณ์คอมพิวเตอร์

๖.๓ ศึกษาวิเคราะห์และขับเคลื่อนการเชื่อมโยงข้อมูลกับหน่วยงานภายในและภายนอกกรุงเทพมหานคร

- จัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อศึกษาหาแนวทางการใช้ข้อมูลและเชื่อมโยงข้อมูลกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในสังกัดกรุงเทพมหานครและนอกสังกัด

- ศึกษาดูงานหน่วยงานที่จะเชื่อมโยงข้อมูลตามกลุ่มเป้าหมาย เช่น กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงยุติธรรม กระทรวงกลาโหม เป็นต้น

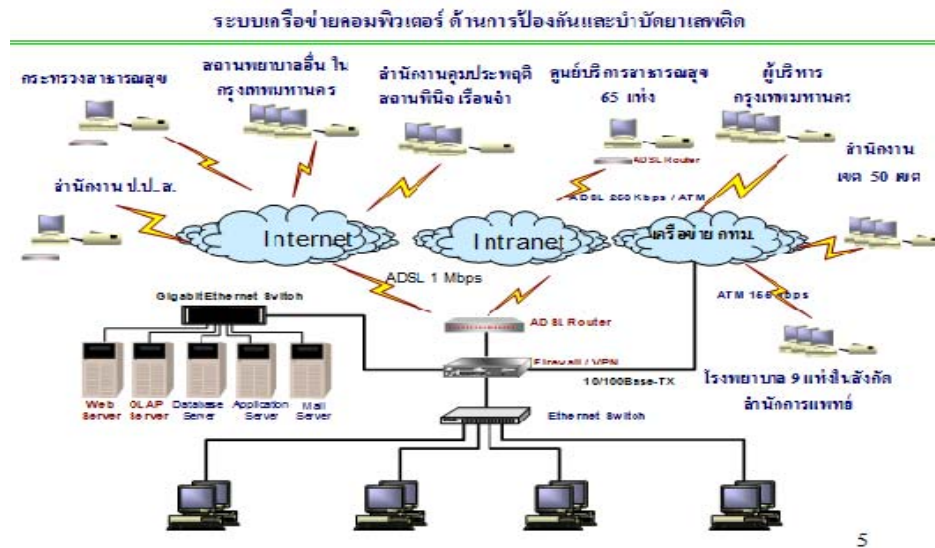
- จัดประชุมคณะทำงานขับเคลื่อนการเชื่อมโยงข้อมูลกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งในและนอกสังกัดกรุงเทพมหานคร

- จัดแถลงข่าวการเชื่อมโยงข้อมูลกลุ่มเป้าหมายกับหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง
- จัดพิธีลงนามการเชื่อมโยงข้อมูลกลุ่มเป้าหมาย

๖.๔ จัดจ้างเจ้าหน้าที่ประจำโครงการเพื่อตอบปัญหาจากผู้ใช้งาน

๖.๕ ส่งมอบและตรวจรับงาน

๗. ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

๗.๑ สำนักยุทธศาสตร์และการประเมินผล กรุงเทพมหานคร ประกอบด้วยนักวิชาการคอมพิวเตอร์ จากฝ่ายพัฒนาระบบ กองสารสนเทศภูมิศาสตร์ มีส่วนเกี่ยวข้องกับการสร้างระบบฐานข้อมูลด้านการป้องกันการติดยาเสพติด โดยการเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูลกับสำนักงาน ป.ป.ส.

๗.๒ สำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย นักวิชาการคอมพิวเตอร์จากสำนักงานป้องกันและบำบัดการติดยาเสพติด มีส่วนเกี่ยวข้องกับการเชื่อมโยงระบบด้านการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติดกับกระทรวงสาธารณสุข

๗.๓ ศูนย์บริการสาธารณสุข สำนักอนามัย ประกอบด้วยผู้แทนจากศูนย์ประสานงาน ๖ แห่ง มีส่วนเกี่ยวข้องกับการร่วมพิจารณาการนำเข้าข้อมูลด้านบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด สู่ฐานข้อมูลที่พัฒนาขึ้นมาใหม่

๗.๔ สำนักงานเขต ๕๐แห่ง ของกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย ผู้แทนของเขตแยกตามการบริหารงาน ๖ กลุ่มโซน มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพิจารณาการนำเข้าข้อมูลด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด สู่ฐานข้อมูลที่พัฒนาขึ้นมาใหม่

๗.๖ สำนักงานแพทย์ ประกอบด้วยผู้แทนจากศูนย์ชันน้ำตาผู้ติดยาเสพติดโรงพยาบาลตากสิน มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพิจารณาการนำเข้าข้อมูลผู้ป่วยยาเสพติด ในส่วนของสำนักงานแพทย์

๙. แนวทางการประเมิน

๙.๑ ตัวชี้วัดความสำเร็จ

๑.เชิงปริมาณ

หน่วยบำบัดในสังกัดกรุงเทพมหานคร มีการเชื่อมโยงข้อมูลกับฐานข้อมูลด้านยาเสพติดของกรุงเทพมหานคร ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐

๒. เชิงคุณภาพ

มีข้อมูลสารสนเทศด้านการป้องกันและบำบัดการติดยาเสพติด ที่เป็นปัจจุบันและสามารถนำไปในการตัดสินใจในการบริหารราชการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐

๙.๒ วิธีการประเมินผล

๑.เชิงปริมาณ

ตรวจสอบจากจำนวนหน่วยบำบัดที่มีการเข้าเชื่อมโยงข้อมูลสู่ระบบฐานข้อมูลได้ ทั้งผ่านระบบอินเทอร์เน็ตและอินทราเน็ต

๒. เชิงคุณภาพ

ตรวจสอบจากข้อมูลที่มีการปรับปรุงได้ถูกต้อง ครบถ้วนและทันเวลาที่กำหนด

๙.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผล

๑. เชิงปริมาณ

บันทึกรายละเอียดการเข้าใช้งานระบบฐานข้อมูล(Log File)

๒. เชิงคุณภาพ

โปรแกรมที่กรุงเทพมหานครใช้บริหารจัดการข้อมูลด้านยาเสพติด ที่มีความสามารถในการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล การเชื่อมโยงกันและรายงานผลได้อย่างรวดเร็ว

๑๐. ข้อเสนอแนะ

กรุงเทพมหานคร ควรมีการพัฒนาฐานข้อมูลด้านยาเสพติดที่สมบูรณ์เป็นมาตรฐานและเครือข่ายที่เกี่ยวข้องสามารถเชื่อมโยงข้อมูลกันอย่างเป็นระบบ สามารถใช้ประโยชน์ร่วมกันระหว่างหน่วยงานปฏิบัติ ซึ่งจะ เป็นประโยชน์ต่อการกำหนดแผน นโยบาย และการให้บริการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้เป็นไปอย่างมีระบบ เป็นเอกภาพเดียวกัน อีกทั้งลดความซ้ำซ้อนของการจัดเก็บข้อมูลลดค่าใช้จ่าย ทำให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการให้บริการ พร้อมทั้งสามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลด้านยาเสพติดกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิเช่น กระทรวงสาธารณสุขและสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด(ปป.ส.) เป็นต้น ซึ่งจะทำให้ประเทศไทยปลอดจากยาเสพติดอย่างยั่งยืนส่งผลต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง ทั้งภายในและภายนอกประเทศ ทำให้ชื่อเสียงและเกียรติภูมิของประเทศไทยเป็นที่ไว้วางใจของนานาชาติในด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินบุคคลทั่วโลกมีความมั่นใจในการเข้ามาท่องเที่ยวหรือลงทุนทางการค้าและธุรกิจต่างๆทำให้ประเทศไทยมีความเจริญรุ่งเรือง เป็นที่หนึ่งในเอเชีย และเป็นประเทศที่เติบโตในอันดับต้น ๆ ของโลก